

Moțiune: "Legalizarea eutanasiei în cazul bolnavilor în stare terminală este justificată"

Afirmator 1

Așa cum dreptul la viață este un drept fundamental al oamenilor, ar trebui recunoscută și acordată libertatea de a muri cu demnitate. Această problemă se pune în special în cazul bolnavilor în stare terminală, care de multe ori cer dreptul de a-și pune capăt vieții cu ajutorul doctorilor. Pentru a putea dezbate această moțiune este necesar să fie clarificate conceptele cheie.

Eutanasia reprezintă un ansamblu de acțiuni medicale prin care, într-un mod nedureros, se suprimă viața unui bolnav. Un bolnav în stare terminală suferă de o afecțiune ce nu poate fi tratată cu resursele actuale, ce provoacă o suferință intensă și prelungită și are ca finalitate inevitabilă moartea pacientului. În unele cazuri se estimează că un astfel de bolnav mai are cel mult șase luni de trăit. În această dezbatere vom lua în considerare numai eutanasia voluntară, care presupune că bolnavul are capacitatea de exprimare liberă a voinței și solicită în mod conștient eutanasierea, care va fi realizată de către un medic. Legalizarea eutanasiei va absolvi medicul respectiv de acuzația de crimă.

În prezent, eutanasia este legală în Olanda (din 2000), Belgia (din 2002), Oregon, Washington (din 1997) și în curând în Luxemburg (2009), iar în Elveția este tolerată din punct de vedere legal. Chiar și în țările în care nu sa legalizat, eutanasia voluntară este solicitată, existând cazuri de "turism" la clinicile unde se practică această procedură.

Ideea centrală a cazului afirmator: societatea trebuie să valorizeze și să respecte alegerea individuală și autodeterminarea.

Negator 1

Ideea centrală negatoare este că decizia unei persoane de a se supune unei sinucideri asistate/decizia de a aproba o sinucidere asistată este luată în condiții care nu favorizează justetea deciziei.

în primul rând medicația puternică afectează capacitatea unei persoane de a lua decizii (așa cum spun afirmatorii, conduce la delir și inconștiență). De aceea, pacienții sunt susceptibili la decizii pripite, fiind influențați de medicație (cum ar fi morfina – un derivat al heroinei). Pacienții în stare terminală (fie că primesc sau nu medicație) suferă de depresii inerente, datorită faptului că au impresia că vor muri în mai puțin de 6 luni. Problema este că medicii nu reușesc să-și trateze pacienții împotriva depresiilor³ care induc dorința unei vieți încheiate prematur. Totodată, depresiile pacienților ar putea să creeze impresia greșită a medicilor că starea pacienților se deterioriează, când de fapt starea mentală este cea în declin. În plus, studiile⁴ arată că medicii au dreptate în 90% din cazuri când prezic că pacienții vor muri în mai puțin de 7 zile; când timpul de prezicere se ridică la 21 de zile au dreptate în 50% din cazuri. Când vorbim de 6 luni, șansele ca medicii să se înșele sunt enorme, din păcate! Ca negatori atacăm capacitatea pacienților de a lua o decizie, dar și abilitatea medicilor de estima corect cât mai are un pacient de trăit.

Deși se creează condiții specifice pentru derularea acestei proceduri, șansele abuzurilor sunt foarte mari. Făcând legătura cu incapacitatea pacienților de a gândi clar, e foarte posibil ca familiile să îi influențeze să apeleze la eutanasie din motive financiare (spre exemplu în cazul unei moșteniri). Pacienții, deși își doresc să trăiască mai mult ar putea renunța la șansa la viață pentru a nu deveni o povară financiară pentru familie. Totodată, corupția⁵ în sistemul medical este persistentă, ceea ce ne conduce la ideea că pentru o sumă de bani, medicii ar putea aproba euthanasia chiar dacă condițiile nu sunt îndeplinite.

În primul rând, eutanasia voluntară reflectă dorința bolnavului de a-i fi Totodată faptul că s-ar încheia turismul suicidal odată cu legalizarea eutanasiei că nu mai are mult de trăit, că nu poate spera la un tratament eficient care să îl vindece și că ultimele luni pe care le mai are de trăit nu îi vor aduce capacitățile, organele nu mai funcționează și este nevoie de aparate pentru a le suplini funcțiile vitale. O altă problemă este pierderea capacităților mentale, a identității personale. Medicamentele necesare pentru a ține durerea insuportabilă sub control sunt de multe ori cauza unor noi afecțiuni sau au ca efecte adverse stări de inconștiență și delir. Prin urmare, pacientul își pierde treptat personalitatea, caracteristicile care îl defineau și în cele mai pesimiste situații, își pierde umanitatea, ajungând doar un corp menținut în viață de aparate. În aceste condiții, decizia suferindului de a muri cât încă are demnitate este complet justificată și trebuie respectată de către societate și de către lege.

În al doilea rând, eutanasia voluntară se practică la cererea pacientului, prin urmare medicul trebuie să-i poată respecta dorința fără să sufere consecinte penale. Prin legalizare, eutanasia voluntară ar fi reglementată și s-ar impune niște condiții specifice ce trebuie îndeplinite. Recunoaștem că în situații de acest gen pot apărea abuzuri, din diverse motive. Legalizarea duce la evitarea abuzurilor și a fenomenului trist, dar din ce în ce mai pregnant al "turismului suicidal", către clinicile unde se practică eutanasia așa cum se întâmplă în cazul Elveției², iar pacienții ar putea beneficia de o moarte nedureroasă, conform dorințelor acestora.

În al treilea rând, așa cum sinuciderea este tolerată, cel puțin din punct de vedere legal, actul de a suprima viața prin alte metode decât proprii, dar din proprie voință, ar trebui luat în considerare în aceiași măsură, în contextul discutat mai sus.

În concluzie, eutanasia ar trebui legalizată pentru a oferi pacienților dreptul de a le fi respectate deciziile, de a muri fără dureri și cu demnitate.

respectată demnitatea umană. Bolnavul în stare terminală constientizează ar însemna că mai putini oameni ar muri 'ilegal' si mai multi ar muri legal, ceea ce nu reprezintă un motiv îndeajuns de puternic pentru a legaliza eutanasia.

decât suferintă și degradare. În astfel de cazuri, corpul își pierde treptat În al treilea rând, sinuciderea nu este neapărat legală. Chiar dacă sinuciderea ar fi legală, s-ar putea presupune că cei care se sinucid nu sunt sub influența unei medicații cu efecte secundare puternice la nivel psihologic sau sub influența unei depresii cauzate de un posibil deces.

> Ca și echipă negatoare sustinem că medicina a evoluat foarte mult în ultimii ani; de aceea rata de supraviețuire în cazul bolnavilor de cancer înregistrează un trend ascendent. Studiile arată că în acest moment rata de vindecare în Europa este undeva în jurul a 50% din cazurile de cancer, ceea ce spune multe despre cât de eficientă poate deveni medicina atunci când i se dă sansa să fie pusă în aplicare. Medicina a evoluat atât de mult încât e posibil să se vindece si cazuri care sunt aparent terminale.

> Datorită incapacității medicilor și pacienților de a lua o decizie corectă și datorită evoluției spectaculoase a medicinei, eutanasia nu își are locul într-o societate modernă care apreciază viața fiecărui cetățean.

Afirmator 2

Ideea centrală negatoare pune la îndoială capacitatea unui bolnav în stare Nu sustinem că dreptul individual la decizie nu ar trebui respectat, ci că o terminală de a lua o decizie corectă în ceea ce priveste eutanasia, dar echipa afirmatoare sustine în continuare dreptul persoanelor de a le fi respectată decizia individuală de a renunta la viată, tocmai datorită circumstanțelor nefavorabile în care se află.

Este adevărat că bolnavii în cauză se află într-o situatie specială, regretabilă de altfel și sunt puși în fata unei decizii dificile. Dar tocmai perspectiva unei vieti dominate de medicamente în exces, de tratamente invazive, de prezenta constantă a durerii îl determină pe bolnav să ia în considerare optiunea de a-si pune capăt vietii. În ceea ce priveste previziunile legate de durata rămasă de viată, chiar dacă este vorba de câteva zile, de 6 luni sau de 1 an, o boală aflată în stadiu terminal are aceleasi caracteristici si are ca finalitate moartea bolnavului. Prin urmare acesta trebuie să primească dreptul de a muri la momentul ales de el, dacă va considera că nu merită să trăiască în suferintă. Pentru a ilustra un astfel de caz, un cuplu de britanici cu o stare materială foarte bună, în vârstă de 70, respectiv 80 de ani, bolnavi de cancer în stare terminală, au decis să moară cu ajutorul doctorilor deoarece au vrut să-și încheie viața fără durere, cât încă sunt capabili de a rationa⁷. Ca ei sunt alte sute de oameni, care doresc să moară cu demnitate.

Negatorii vorbesc și despre iminența abuzurilor. Influența familiei bazată pe motive financiare nu este cea mai relevantă în această situatie. Din contră, în cele mai multe cazuri familia este cea împotriva eutanasiei și nu bolnavul. Există mulți factori care pot influența decizia persoanei. În ceea ce privește motivația financiară, un argument pragmatic ar fi acela că legalizarea eutanasiei ar duce la economii semnificative, deoarece costurile tratării unui pacient în stare terminală pot fi destul de ridicate. Banii economisiți | trebuie tratat cu respectul cuvenit si atenția maximă. Cercetări în

Negator 2

decizie atât de importantă cum ar fi renuntarea la viată nu ar trebui luată în conditii precum cele despre care vorbim. Aceste circumstante duc la decizii care ar putea fi regretate mai târziu, dacă pacientul ar fi încă în viată.

Medicii nu au capacitatea de a spune cu certitudine cât va mai trăi un pacient; mai mult, starea mentală a pacientilor poate insufla pesimism în medici (depresia pacientilor poate conduce cadrul medical la ideea că pacientul nu va mai trăi mult, desi fizic are toate sansele să supravietuiască). Totodată, pacienții poti fi influentati de starea mentală precară să ia decizia de a apela la sinuciderea asistată. În plus, în cazul pacienților de cancer, delirul este pe cât de frecvent, pe atât de greu de depistat. 9 Problema este că, legalizând eutanasia, în pratică nimeni nu poate garanta că sinuciderea asistată este o dorintă reală sau o dorintă care provine dintr-o stare de delir, inconstientă (stare de altfel caracteristică celor bolnavi de cancer în stare terminală sau nu).

Problema unei familii lacome este o problemă extraordinar de relevantă. Sistemul eutanasiei ar putea permite deghizarea omuciderii în eutanasie legală. Oamenii sunt coruptibili când vine vorba de bani/mosteniri. Cu siguranță o societate justă nu ar accepta riscul unui asemenea abuz! Lăsând familia la o parte, pacientii în sine ar putea simti că sunt o povara economică si s-ar autosacrifica desi nu-si doresc asta. Mai mult, afirmatorii sunt de acord că problema coruptiei este specifică sistemului medical. Si atunci ne întrebam unde se va implementa eutanasia? Într-un sistem corupt, ceea ce cu siguranță ar permite injustete în cazul eutanasiei. Referitor la reinvestirea banilor, afirmatorii au o viziune destul de sadică, spunând că ne permitem să sacrificăm 2-3 oameni în speranta că vom descoperi un leac pentru cancer. Noi spunem că o societate justă are grijă de fiecare cetățean în parte, și că fiecare pacient

pot fi reinvestiți în cercetare pentru găsirea unor tratamente mai eficiente. Problema corupției nu este specifică eutanasiei, ci este o defecțiune a sistemului de sănătate în sine. Pe de altă parte, dacă eutanasia voluntară nu este legală, pacienții ar putea plăti doctorii ca să le pună capăt vieții, așa cum se întâmplă la clinica Dignitas din Elveția⁸. Prin legalizare s-ar evita abuzurile și astfel de situații, deoarece nu ar mai exista riscuri pentru doctori.

Referitor la al treilea argument afirmator, sinuciderea și eutanasia voluntară se deosebesc doar prin persoana care face acțiunea ce duce la deces. Dacă o persoană își poate pune capăt vieții atunci când consideră că nu mai are motive pentru a trăi, sau că moartea este o alternativă de preferat unei vieți în suferință, atunci acea persoană ar trebui să fie liberă să facă asta în orice context. În cazul eutanasiei voluntare, bolnavul nu este capabil să își ia viața singur și de aceea recurge la ajutorul doctorului.

Negatorii susțin creșterea ratei de supraviețuire în cazul cancerului. Este normal să existe progrese în medicină în ceea ce privește tratarea bolilor terminale și echipa afirmatoare speră ca acestea să fie din ce în ce mai notabile, dar adevărul este că această evoluție are loc în timp, iar pentru un bolnav aflat în suferință, speranța unui tratament miracol undeva în viitor nu este neapărat o alternativă viabilă. După cum se precizează și în articolul citat de negatori, studiul respectiv se raportează la cazuri diagnosticate în urmă cu 10 ani.

În concluzie, reafirmăm că orice persoană are dreptul să ia decizii care îi afectează viața și acestea trebuie respectate, în special în contextul unui bolnav în stare terminală, care valorizează în mod unic moartea si viata.

domeniul medical se fac deja la nivel extensiv; progresul este enorm așa cum am arătat deja.

La începutul acestui discurs v-am explicat cum o asemenea decizie (care lasă loc unei greșeli imense) nu ar trebui tolerată. Medicii nu sunt partea centrală a debate-ului. Am reușit să arătăm că decizia de a apela la eutanasie este luată din motive greșite, în contexte care pun probleme gândirii coerente; de aceea nu ar trebui să cădem de acord cu afirmatorii și să permitem medicilor să ucidă oameni care nu-și doresc de fapt să moară. Cu atât mai mult medicilor nu ar trebui să le fie permis să omoare pe cineva!

În ultimul rând, medicina a evoluat atât de mult încât chiar și pacienților în stare terminală le este posibil să supraviețuiască. (Și să ne aducem aminte că starea terminală este o stare subiectivă atât din punctul de vedere al pacientului cât și al medicului). Ca o ultimă dovadă, rata de supraviețuire în cazul cancerului pulmonar a crescut cu 1% anual în SUA începând cu 1998, iar în California cu 7,8% anual. Ceea ce ne conduce la ideea că șansele de supraviețuire sunt din ce în ce mai mari pentru cancer (fie în stare terminală sau nu). 10

În concluzie, ca negatori susținem că o societate căreia îi pasă de valoarea vieții ar trebui să considere cât de riscantă este decizia eutanasiei din punct de vedere medical și personal.

¹Ascension Health (2007), Terminal Illness, recuperat pe 7 septembrie 2009 de pe http://www.ascensionhealth.org/ethics/public/issues/terminal.asp

²Patrick Sawer, Kathryn Quinn, Alexandra Williams (2009), Clampdown on Dignitas suicide clinic, recuperat pe 7 septembrie 2009 de pe http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/switzerland/5857781/Clampdown-on-Dignitas-suicide-clinic.html

³ Rick Nauert PhD *Senior News Editor* (2007), Cancer Pacient Needs Depression Screen, recuperate pe 8 septembrie 2009 de pe http://psychcentral.com/news/2007/12/11/cancer-patients-need-depression-screen/1642.html (un studiu care indica incapacitatea medicilor de a-si trata pacientii de depresie in cazul cancerului pulmonar)

⁴ Brandt HE, Ooms ME, Ribbe MW (2006), Predicted survival vs. actual survival in terminally ill noncancer patients in Dutch nursing homes, recuperat pe 8 septembrie 2009 de pe http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17157758

⁵ Transparency International (2006), Global Corruption Report, recuperat pe 8 septembrie 2009 de la http://www.transparency.org/publications/gcr/gcr 2006 (Global Corruption Report arata cum corputia este extensiva in sistemele medicale din intreaga lume – coruptia variaza de la spalare de bani pana la mita pentru a primi servicii medicale)

⁶ Dr. Rubens S. (2009), Cancer survival rates, recuperat pe 8 septembrie 2009, de pe http://stanford.wellsphere.com/aging-senior-health-article/cancer-survival-rates/633475

⁷ Gordon Rayner and Richard Savill (2009), British millionaires commit suicide together at Dignitas clinic in Zurich, recuperat pe 8 septembrie 2009 de pe http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/switzerland/4944987/British-millionaires-commit-suicide-together-at-Dignitas-clinic-in-Zurich.html

⁸ Kate Connolly (2007), Residents call a halt to assisted suicide in Swiss housing block, recuperat pe 8 septembrie 2009 de pe http://www.guardian.co.uk/society/2007/jul/13/health.internationalnews (bolnavii in stare terminala platesc 3.500 de lire pentru a muri)

⁹ I Michaud, B Burnand, F Stiefel (2004), Taking care of terminally ill cancer patient: delirium as a symption of terminal disease, recuperat pe 8 septembrie 2009 de pe http://annonc.oxfordjournals.org/cgi/reprint/15/suppl 4/iv199.pdf

¹⁰ Rober O Dillman (2009), Improving survival rates in lung cancer, Invited presentation of the latest cancer research

Arbitraj și decizie meci demonstrativ

Dezbaterea s-a derulat în jurul a patru arii de conflict: capacitatea de a lua o decizie, corectitudinea deciziei, abuzul care poate avea loc și dreptul la sinucidere.

Afirmatorul 1 a definit foarte ingenios spațiul în care se va desfășura dezbaterea astfel încât să prevină eventuale atacuri asupra capacității de a raționa a bolnavului. De asemenea, afirmatorul a prezentat patru argumente pentru susținerea moțiunii: dreptul la alegere, situația fără ieșire a bolnavului, reglementarea eutanasiei care ar duce la mai puțin abuz decât interzicerea ei și analogia cu sinuciderea (fiecare dintre argumente are capacitatea de a susține independent moțiunea). Ultimul argument comportă unele probleme de coerență internă (în sensul că nu se poate să fie susținută eutanasia și să se arate că acolo unde a fost acceptată există abuz sau imoralitate). Această greșeală nu a fost observată de negatori și nu va conta la decizia finală, dar va afecta punctajul pentru argumentare. În același timp, afirmatorul 1 a avut o structură clară și a rezumat în ultimul paragraf felul în care argumentele sale susțin moțiunea așa cum a definit-o.

Negatorul 1 a observat foarte bine că cea mai importantă problemă a acestei dezbateri se concentrează în primele două argumente ale afirmatorilor: drepul de alegere și justețea deciziei. Ideea centrală a negatorilor reflectă această decizie strategică. Negatorul 1 a atacat primele două argumente ale afirmatorilor aratând că decizia nu este corectă deoarece este luată sub imperiul unei puternice emoții, pentru că există șanse de vindecare și pentru că previziunile pot fi greșite. Negatorul a suținut argumentele sale cu dovezi și a arătat cum decizia sinuciderii asistate este greșită din aceste puncte de vedere. De asemenea, negatorii au indicat că previziunile doctorilor sunt inexacte, dar au uitat să menționeze că sunt inexacte datorită optimismului lor. Acest aspect nu este mai târziu observat de afirmatori și nu va conta în decizia finală, dar va afecta punctajul alocat pentru dovezi și documentare. Față de chestiunea reglementării eutanasiei, negatorul 1 a arătat că există mai multe șanse de abuz (corupție, depresie, moștenire) în cazul acceptării acestei practici. În același timp, negatorul 1 a atacat analogia arătând că este una slabă din cauza prezenței/absenței discernământului în cele două cazuri.

Afirmatorul 2 se mărginește să arate că suferința justifică decizia bolnavului. Cu toate acestea nu răspunde în întregime negatorilor și nu arată de ce decizia conștientă este și corectă. În privința previziunilor legate de timpul rămas pacientului, afirmatorul arată că acuratețea acestora nu are relevanță pentru decizia pacientului. Argumentului legat de abuz afirmatorul îi opune ideea că familia se opune în general eutanasiei și că eutanasia ar economisi bani. Al doilea răspuns nu arată de ce motivele financiare nu ar duce la abuz (non sequitur). Analogia cu sinuciderea este resusținută și se indică din nou importanța deciziei conștiente. Cum dovada referitoare la îmbunătățirea ratelor de supraviețuire a fost atacată de afirmator, o voi examina. Studiul negator are câteva probleme legate de metodologia adunării și standardizării datelor statistice. Cu toate acestea, faptul că sunt studiate date vechi de 10 ani nu neagă validitatea trendului care susținea argumentul negator.

Negatorul 2 a adresat problema justeții deciziei. El a arătat cum lipsa de precizie a previziunilor afectează justețea deciziei pacenților și șansele lor de vindecare. De asemenea, negatorul 2 a arătat cum legalizarea eutanasiei ar face mai probabilă euthanasia pentru obținerea unei moșteniri decât situația unei familii care se opune eutanasiei. Deși argumentul referitor la economisire nu se lega de posibilitatea coruperii sistemului, negatorul a decis să îl atace și pe acesta. În plus, negatorul a arătat cum pacenții în stare terminală au șanse să se vindece astfel încât decizia sinuciderii este nefondată.

În acest meci s-a discutat despre decizia sinuciderii asistate pentru persoanele care își pot manifesta în mod conștient decizia. În privința justeții și corectitudinii deciziei, negatorii au reușit să arate că, deși aceasta este conștientă, este afectată de emoții puternice și nefundamentată pe o precizie a diagnosticului și a șanselor de supraviețuire (dovada din meci confirmă această idee). În prinvința abuzului negatorii au reușit să demonstreze că este mai probabil ca oamenii să facă abuz de această metodă ca să obțină beneficii materiale. În privința dreptului la sinucidere, deși negatorii au atacat puterea analogiei prezentate, au recunoscut în final că oamenii au dreptul de a lua decizia de a-și înceta viața. Aceast ultim argument a fost demonstrat de afirmatori. Având în vedere că primele două probleme au fost mai importante în economia dezbaterii, meciul a fost câștigat de negatori.

Punctajele:

A1 25 N1 26

A2 24 N2 25